

Jaarverslag 2004

Inhoudsopgave:

Hoofdstuk

	Blz.
1 De Stichting Hugo Kotestein	2
2 De steven naar Woerden!	3
3 Organisatie van de stichting	4
4 Verslag van het bestuur	6
5 Verslagenwerkgroepen per werkgebied:	8
5.1 Werkgroep Bodegraven	8
5.2 Werkgroep Harmelen	9
5.3 Werkgroep Kamerik	10
5.4 Werkgroep Montfoort/Linschoten	11
5.5 Werkgroep Woerden/Zegveld	13
5.6 Werkgroep Driebruggen/Waarder	16
5.7 Werkgroep Oudewater	17

Bijlagen:

1. Overzicht uitgereikte oorkondes
2. Informatiebronnen cultuurhistorisch waardevolle objecten
3. Adressen bestuursleden en correspondenten
4. Vertegenwoordiging vanuit de stichting bij andere organen

1. De stichting Hugo Kotestein

De stichting is in 1975 opgericht voor behoud en versterking van het historisch erfgoed in haar werkgebied: de regio Woerden en omstreken.

Het gaat hierbij om beeldbepalende gebouwen en andere elementen die waardevol zijn uit stedenbouwkundig, landschappelijk, architectonisch of cultuurhistorisch oogpunt.

Het initiatief tot de oprichting is genomen door de Stichts-Hollandse Historische Vereniging (SHHV) nadat een aantal historische gebouwen in Woerden onder de slopershamer was gevallen.

Dit gold onder meer het 17de eeuwse Proveniershuis in Woerden, dat werd gebouwd door Hugo Jasperszoon Kotestein, stadstimmerman (aannemer en bouwmeester). De stichting is dan ook naar hem genoemd. Hugo Kotestein was lid van de vroedschap van Woerden en enige tijd burgemeester. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 41172329.

De notariële akte is ingeschreven op 3 juni 1975.

2. De steven naar Woerden!

'Twee procent bos en natuur, twaalf procent steden en dorpen, en verder voornamelijk weilanden' citeerde het dagblad Trouw onlangs uit een rapport van TNO over het Groene Hart.

Dat rapport ging over de ontwikkeling van de Randstad vergeleken met grote stedelijke agglomeraties in het buitenland. Toch werden er tussen 1995 en 2003 22.000 huizen gebouwd. Acht op de tien waren koopwoningen en ze werden vooral betrokken door ouderen. Maar de groei van de bevolking was in dezelfde periode lager (0,4%) dan in de hele Randstad (0,6%).

Als je dit zo leest dan lijkt het mee te vallen met de verstedelijking, het volbouwen en het verrommelen van het Groene Hart. Toch moeten we maar niet in slaap sukkelen. De andere kant van de medaille is dat op lokaal niveau vaak ingrijpende dingen gebeuren. Dan lees je over 'massale inbreiding in Harmelen', dan is het weer raak in Waarder. En dan moet er weer een wijk met bijna 1000 woningen worden gebouwd tussen Wilnis en Mijdrecht.

Je kunt heel lang doorgaan met bouwen zonder dat je echt ervaart dat de ruimte om je heen verdwijnt. Maar ineens is het over, dan is er een kritische massa bereikt en schrik je wakker.

Dit is overigens niet alleen een probleem van de open ruimte in het weidelandschap. In Woerden is in 2004 de grootscheepse verbouwing van de binnenstad van start gegaan. Na jaren van overleg, stagnatie en hier en daar zelfs verpaupering.

Het beoogd resultaat kennen we nog alleen van de maquettes. Nu zien we de open gaten en kunnen we beginnen ons een voorstelling maken van hoe het wordt. Aan het overleg heeft de Werkgroep Woerden van onze stichting, met anderen meegedaan.

Dat was geen sinecure want het bleek dat we slechts enkele van onze wensen gehonoreerd zagen. Veel ging wederom verloren.

Niettemin zagen de tekeningen er uiteindelijk niet slecht uit: er is met oog voor detail ontworpen. Maar een tekening is maar een tekening. En wat het betekent dat straks de Markt is volgebouwd - voorheen een wezenlijk onderdeel van de openbare ruimte in de stad - moeten we maar afwachten.

In een volgende fase is de Haven en omgeving aan de beurt. Hiervoor is al een aantal plannen opgesteld. Plannen, nog niet meer dan dat, maar in drie van de vier varianten wordt bijna net zo drastisch gebouwd als rond Kerkplein en Markt.

Gelukkig heeft de raadscommissie voor Ruimtelijke Ordening zich bijna unaniem uitgesproken tegen meer bebouwing om de Haven. Het is te hopen dat die stem zal blijven klinken en dat het historisch en ruimtelijk karakter van de Haven behouden blijft. Meer nog, dat het ook weer een échte haven kan worden. Voor slenteraars maar ook voor varende passanten: zodat het een feest wordt om op een mooie zomerdag de steven naar Woerden te wenden.

Bert Bakker
(voorzitter)

3. Organisatie van de stichting

Werkgebied

Het werkgebied van de stichting is het hart van het Groene Hart en bestaat uit de huidige dan wel voormalige gemeenten:

Bodegraven
Driebruggen-Waarder
Harmelen
Kamerik
Linschoten
Montfoort
Oudewater
Snelrewaard
Willeskop
Woerden
Zegveld

Globaal gaat het om een gebied dat ligt in het stroomgebied van de Oude Rijn en de Hollandse IJssel, ter weerszijden van de provinciegrens tussen Zuid-Holland en Utrecht.

De stichting kent een federatieve opzet. Lokale of meer regionale werkgroepen houden zich bezig met de ontwikkelingen in het gebied. Ze hebben bevoegdheid om zelfstandig in overleg te treden met gemeenten, particulieren en andere belanghebbenden. Dit heeft geleid tot de oprichting van een zevental werkgroepen in:

	<u>voorzitter / contactpersoon:</u>
Bodegraven	Jan Labordus
Driebruggen-Waarder	Arie Boele
Harmelen	Gerard den Engelsman
Kamerik	Hein Kuiper
Montfoort-Linschoten-Snelrewaard	Peter Versloot
Oudewater	vacant
Woerden-Zegveld.	Piet Brak

Bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat statutair uit benoemingen door de gemeenten uit het werkgebied (geen), één benoeming namens de SHHV (Gerda Zeegers), de voorzitters van de werkgroepen (zie boven) en eigen benoemingen door het zittende bestuur (geen).

Het dagelijks bestuur wordt gekozen uit het bestuur en bestond in 2004 uit:

Voorzitter – Bert Bakker
Penningmeester – Joyce Emons
Secretaris – Ed van Keimpema (aftredend in januari 2005)

De stichting kent formeel geen leden, de deelnemers in de werkgroepen heten statutair correspondenten. Dit aantal bedraagt 39. Voor adressen en telefoonnummers van bestuur en correspondenten: zie bijlage 3. Verder heeft de stichting in 2004 53 betalende donateurs.

Contactpersonen:

Eerste contactpersoon voor de stichting is de secretaris (op 26 januari 2005 in functie getreden):

Marijke Okkerman,
Van Teijlingenweg 106
3471 GE Kamerik
tel. 0348-401252
e-mail: marijke@okkerman.net
website: www.hugokotestein.nl

Voor de werkgroepen is de voorzitter de contactpersoon (zie bijlage 3).

Activiteiten:

De activiteiten van het bestuur en werkgroepen ter realisering van de doelstelling zijn divers en geschakeerd. Deze werkzaamheden omvatten:

- een inbreng te leveren bij stads- en dorpsvernieuwing
- bij de besturen en medewerkers van gemeente, provincie en rijk aandacht te vragen voor monumenten, andere beeldbepalende objecten, karakteristieke stads- en dorpsgezichten en te reageren op ruimtelijke plannen zoals structuur- en bestemmingsplannen
- te reageren volgens de vastgestelde procedures op bouwplannen die een object of de omgeving in de zin van monumentenbeleid of cultuurhistorie tekort doen
- adviezen te geven aan eigenaren van monumenten en beeldbepalende panden over vergunningen, verordeningen en subsidies
- onderzoek te doen of onderzoek te stimuleren naar de mogelijkheid tot behoud van monumenten en beeldbepalende panden
- middelen te verkrijgen voor de restauratie van monumenten, bijvoorbeeld door de totstandkoming en het functioneren te bevorderen van instituten als een stichting Stads- of Dorpsherstel of een Monumentenfonds
- bij een breed publiek de belangstelling te vergroten voor de monumentenzorg en ruimtelijke kwaliteit (onder meer door uitreiking van de jaarlijkse Hugo Kotesteinoorkonde, deelname aan de Open Monumentendag)

4. Verslag van het bestuur

Bestuur

Het dagelijks bestuur van de stichting is in het jaar 2004 ongewijzigd gebleven.

Correspondenten

Het aantal correspondenten nam af van 42 naar 39. In Oudewater is gedurende het verslagjaar geen werkgroep actief geweest. Pogingen hierin nieuw leven te blazen hebben nog niet tot resultaat geleid. In 2005 zal worden getracht een nieuwe werkgroep samen te stellen.

Donateurs

In 2004 is het aantal donateurs door actieve werving toegenomen van 40 naar 53. Deze aanpak zal in 2005 worden gecontinueerd.

Vergaderingen

In het verslagjaar hebben als gebruikelijk drie plenaire vergaderingen (bestuur + correspondenten) plaatsgevonden: op 28 januari, 12 mei en 6 oktober 2004.

Het experiment om deze vergaderingen met een inleiding over een actueel onderwerp ook voor donateurs en eventueel andere belangstellenden interessant te maken heeft niet meteen grote vruchten afgevoeren. Maar de reacties, ook eigen kring, waren positief.

Het bestuur wil er derhalve mee doorgaan.

Financiën

De lasten van de stichting Hugo Kotestein (vergaderkosten, jaarverslag, uitreiking van de oorkonde en secretariaatskosten) worden betaald uit de rente van onze kapitaalrekening en uit andere inkomsten zoals bijdragen van donateurs en subsidies van gemeenten.

Evenals voorgaande jaren waren deze inkomsten niet voldoende om de gemaakte kosten te dekken. Het tekort wordt gedekt uit de algemene reserve.

Het tekort (€ 627,-) is gedaald ten opzichte van 2003 (€ 955,-).

Dit resultaat is onder meer te danken aan een daling in de secretariaatskosten en de sponsoring bij het uitreiken van de oorkonde. Hier staat tegenover dat de gemeente Woerden de jaarlijkse subsidie voor 2005 heeft opgezegd (in 2004 is nog € 108,= ontvangen).

Van het VSB-fonds ontvingen wij een subsidiebedrag voor de uitreiking van de oorkonde 2004.

De winnaar, Woningbouwvereniging Oudewater, heeft vervolgens, samen met de gemeente, de uitreiking financieel mogelijk gemaakt.

Derhalve is het niet gebruikte deel van de VSB-subsidie teruggestort op de rekening van het VSB Fonds.

Van de gift van fa. Bébouw (2003) is € 502,20 besteed aan 2 spandoeken. Het dagelijks bestuur onderstreept op deze plaats graag nog maar eens het belang van het werven van donateurs om een gezonde financiële situatie te realiseren.

Periodiek overleg met de Gemeente Woerden

Als gebruikelijk vond dit halfjaarlijkse overleg met de wethouders mevrouw M. Verburg en de heer W. Groeneweg plaats in april en oktober 2004.

Op 8 april 2004 kwam o.a. aan de orde:
tankstation Wulverhorstbaan,
welstandsnota,
plantsoen en omgeving,
cultuurhistorische waarden buitengebied,
monumentenlijst,
verkoop molen en watertoren.

Op 7 oktober 2004 ging het om:

diverse Woerdense aangelegenheden, zoals Stichting Stadsherstel betreffende de exploitatie van enkele rijksmonumenten, defensie-eiland, pastorie Hoochwoerd, bouwplan Torenwal 6 en Potterskade. Afspraak is dat er meer samenwerking tussen gemeenten en SHK komt op hoofdlijnen.

Overleg met andere gemeentebesturen

In februari 2004 is in overleg met én samen met de werkgroep Bodegraven een gesprek gevoerd over lopende zaken met de burgemeester (portefeuillehouder monumentenzorg) van die gemeente: mr. drs. André Borgdorff.

Het dagelijks bestuur is voornemens met het entameren van dit soort gesprekken in andere gemeenten door te gaan.

Hugo Kotestein Oorkonde

Burgemeester M.C.A.A. Ruigrock-Verreijt van Oudewater heeft op vrijdag 10 december in het oude stadhuis op de hoek Havenstraat Kapellestraat de Hugo Kotesteinoorkonde uitgereikt.

De oorkonde is toegekend aan de Woningbouwvereniging Oudewater voor het restaureren van het Rode Dorp aan de Lange Burchwal en het Achterom te Oudewater.

Foto:

De heer K. Lissenburg, directeur van de Woningbouwvereniging Oudewater, neemt de prijs, die overhandigd wordt door burgemeester Ruigrock, in ontvangst.

5. Verslagen van de correspondenten/werkgroepen

5.1 WERKGROEP BODEGRAVEN

Bestuurlijk

In 2004 veranderde de samenstelling van onze werkgroep niet. Zij bestond uit Wil Baas, Dik van Dam, Jan Labordus, Gert-Jan Rodenburg, Ries de Vos en Chris Zwaan.

Het aandachtsterrein behelst niet alleen Bodegraven, maar in het bijzonder ook de kernen Nieuwerbrug en De Meije.

Een van de belangrijkste taken van de monumentencommissie was het voorbereiden van de tweede tranche van de gemeentelijke monumentenlijst. Deze lijst werd eind 2004 vastgesteld en wordt in 2005 aangeboden aan het gemeentebestuur.

Rijksmonument: boerderij "Paardenburgh" aan de Overtocht

Onze werkgroep betreurt het ten zeerste dat het onderhoud aan dit prachtige rijksmonument te wensen overlaat. Zij maakt zich daarom ernstige zorgen. Een der bijgebouwen verkeert in een deplorabele toestand. Gelukkig wordt gewerkt aan plannen tot restauratie.

Onze stichting moet er tevens voor waken dat het er omheen liggende land niet wordt bebouwd met gebouwen die afbreuk doen aan de monumentale en historische waarde van de Paardenburgh. Er bestaan namelijk plannen om hier een nieuw bedrijventerrein te vestigen.

Hoge Rijndijk nr. 8 te Nieuwerbrug: boerderij en karakteristieke schuur

Het complex staat op de Gemeentelijke Monumen-tenlijst. De boerderij van hoge ouderdom met de aan de straat staande karakteristieke schuur is in eigendom gekomen van Weerdenburgs Aannemersbedrijf BV te Bodegraven. De heer N.W. Weerdenburg is voornemens de boerderij in oude luister te herstellen. Het is de bedoeling om de contouren van de schuur aan de straatzijde te bewaren. Hierin moeten wooneenheden komen.

De Wierickerschans

De plannen voor de restauratie en exploitatie van de schans nemen enigszins een vastere vorm aan. Staatsbeheer wil de toegankelijkheid verbeteren door de aanleg van parkeerplaatsen buiten het fort en verbinden door een voetgangersbrug aan de oostelijke zijde.

De "Phoenix", het voormalige Andrelongebouw (o.a. stoomolieslagerij), Noordstraat 49

Het gebouw is een gemeentelijk monument (uit de 1^e tranche). Op het verzoek om het te doen aanmerken als rijksmonument - dat we samen met het stichting "Het Groene Hart" hebben ingediend - is door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg nog geen beslissing genomen. Het valt echter te bezien of dit verzoek wordt gehonoreerd, gezien de huidige financiële positie van de rijksoverheid.

Een projectontwikkelaar is voornemens hier een appartementencomplex te realiseren.

Het voormalige kerkhof aan de noordzijde van de Nederlands Hervormde Dorpskerk

Aan de noordzijde van de Nederlands Hervormde Dorpskerk bevindt zich nog een deel van het voormalige kerkhof met een aantal grafstenen. Deze stenen verkeren in een slechte staat

van onderhoud. De werkgroep heeft op 15 februari 2000 schriftelijk te kennen gegeven dat zij het ten eerste op prijs zal stellen wanneer de aanleg en de beplanting van dit voormalige kerkhof een opknapbeurt zal krijgen, waarbij de grafstenen gerestaureerd worden.

In 2003 heeft de Gemeentelijke dienst, tot onze vreugde, toegezegd aandacht te besteden aan de situatie. In januari 2005 is meegedeeld dat men in 2006 groot onderhoud wil plegen.

5.2 WERKGROEP HARMELEN

Bestuurlijk

Correspondent Gerard den Engelsman is vertegenwoordigd in verschillende commissies:

Voorzitter Monumentencommissie Montfoort/Linschoten.

Vice-voorzitter van de Monumentencommissie Woerden.

Bestuurslid Stichts-Hollandse Historische Vereniging (projectgroep Harmelen).

Bouwkundig adviseur Boerderijenstichting in de provincie Utrecht.

Bravo project Parallelstructuur A12

Het door Bureau Lantschap uitgebrachte rapport bevat waardevolle informatie over de molens die gedurende de 19^e eeuw in de polder Adriaan hebben gestaan. Wijziging van de nieuwe op- en afritten nabij Harmelen ten behoeve van de A12 zal geen nadelig effect hebben op de nog aanwezige funderingsresten.

Leidsestraatweg 1 te Harmelen

De door architectenbureau Jan Kruijs ontworpen nieuwe woning naast het voormalige sluiswachtershuisje is nagenoeg voltooid. Naar mijn mening is de architect er in geslaagd om een verantwoorde verbinding tussen het bestaande oude sluiswachtershuisje en de nieuwbouw te realiseren. De hoofdstructuur van het oude gebouw is in belangrijke mate intact gebleven.

Septembermarkt te Harmelen

Aan de jaarlijks terugkerende septembermarkt werd d.m.v. een kraam wederom deelgenomen en aandacht besteed aan de activiteiten van de Stichting Hugo Kotestein en de Stichts-Hollandse Historische vereniging.

Gemeentelijk monumenten.

In 2004 zijn de volgende gemeentelijke monumenten in Harmelen aangewezen:

- Jaagpad 5/6, een parallel gesitueerde 18^e eeuwse woongebouw aan het jaagpad;
- Dorpsstraat 30, een 18^e eeuwse pand waar vroeger een koffiehuis was gevestigd.
- Dorpsstraat 42, vroeg 19^e eeuwse karakteristiek pand van een voormalige bakkerij.
- Dorpsstraat 81, einde 18^e eeuw;
- Dorpsstraat 103, een voormalig tolhuis;
- Dorpsstraat 164/166. In deze woningen was vroeger een kuipen- en klompenmakerij gevestigd;
- Dorpsstraat 187, woonhuis;
- Gerverscop 9, een vroeg 19^e eeuwse langhuisboerderij;
- Gerverscop 13/13a, een dwarshuisboerderij waar in de 19^e eeuw de raadskamer van het

Langhuisboerderij Gerverscop 9

gerecht Gerverscop was gevestigd en raadsvergaderingen werden gehouden;

- Haanwijk 17, een langhuisboerderij;
- Reijerscop 16, langhuisboerderij.

Open Monumentendag.

Op zaterdag 11 september 2004 heeft de werkgroep d.m.v. een tentoonstelling in het gebouw H2O aandacht besteed aan de Oude- en Nieuwe Hollandsewaterlinie. Ook de inundaties vanuit de 2^e wereldoorlog werden belicht.

Dwarshuisboerderij Gerverscop 13/13a

5.3 WERKGROEP KAMERIK

Bestuurlijk

De werkgroep behartigt de belangen van de Stichting in het gebied van de voormalige gemeente Kamerik, bestaande uit de buurtschappen 's Gravensloot, Houtdijken, Kamerik, Kanis, Oud Kamerik en Teckop.

De werkgroep bestond gedurende de verslagperiode uit de volgende leden:

Jaap Klein, Burg. Reijerslaan 16, Kamerik
Hein Kuiper, Mijzijde 49, Kamerik (voorzitter)
Leendert Noordergraaf, Lindelaan 11, Kamerik
Paul Ranke, Houtkade 1, Kamerik (m.i.v. mei 2004)
Kees Timmerman, Mijzijde 37, Kamerik

De werkgroep heeft in 2004 zes maal vergaderd.

Eén zaak overschaduwde al het andere in het jaar 2004: *de Kamerikse Wetering*.

Het hoogheemraadschap 'de Stichtse Rijnlanden' had in overleg met de gemeente Woerden en de provinciale milieudienst plannen uitgewerkt die er op neer komen dat vervuild baggerslib uit de Kamerikse Wetering in de oevers van de wetering zou worden gestort. De wetering zou hiertoe van schoeiingen worden voorzien en ongeveer vier meter smaller worden.

Deze plannen leidden bij het bekend worden in april 2004 tot grote consternatie in Kamerik. Er verscheen spontaan een groot aantal protestborden in de Wetering. Ook op andere wijzen liet Kamerik blijken tegenstander van de plannen te zijn. In een tumultueuze vergadering verzocht de raadscommissie B&W unaniem de reeds aangevangen werkzaamheden te doen staken, hetgeen geschiedde.

Hierop volgde een ruime periode van overleg tussen vertegenwoordigers van de stichting en alle betrokken partijen. Uiteindelijk heeft het hoogheemraadschap in oktober besloten verdere uitvoering van het project te staken. Slechts het reeds gedeeltelijk aangelegde eerste deel is afgemaakt.

Overige activiteiten van de werkgroep:

Klankbordgroep Belvédère

De klankbordgroep begeleidt het Belvédèreproject van de gemeente Woerden en doet de eerste toetsing van aanvragen voor her- en alternatief gebruik van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. Tevens is het eerste ontwerp watergebiedsplan Zegveld - Oud Kamerik besproken met een vertegenwoordiger van het waterschap.

Welstandsnota

De werkgroep heeft na overleg met diverse geledingen binnen de stichting een reactie op de ontwerp-welstandsnota bij de gemeente Woerden ingediend.

Onze reactie viel uiteen in twee delen: geconstateerde fouten in de nota en voorgestelde verbeteringen. Na overleg met de wethouder en de betreffende raadscommissie bleek dat de geconstateerde fouten onder dank werden gecorrigeerd. Voor het aanbrengen van de voorgestelde verbeteringen heeft het gemeentebestuur helaas geen stappen genomen.

Advisering bij ontwerp bestemmingsplannen dorp Kamerik en Kanis

De werkgroep heeft de plannen tot in detail bestudeerd en een aantal verbeteringen voorgesteld. Een deel hiervan is overgenomen.

Beoordeling bouwplannen

Een veertigtal vergunningaanvragen voor bouw, verbouw of sloop zijn beoordeeld en waar nodig is actie ondernomen.

5.4 WERKGROEP MONTFOORT-LINSCHOTEN

De werkgroep Montfoort – Linschoten is in 2004 uitgebreid met Arnoud van Gemeren.

De volgende correspondenten maken ultimo 2004 deel uit van de werkgroep:

Peter Versloot – voorzitter

Marjolein Maas-Calon – secretaris

Hanne Raven – de Kort

Cees Ouwehand

Arnoud van Gemeren

Ada Beerhuizen-van Kooten

Voorzitter Peter Versloot is afgevaardigde in de Monumentencommissie.

De werkgroep is in het verslagjaar 6 x bijeen geweest

De activiteiten:

De belangrijkste aandachtspunten en ontwikkelingen binnen het werkgebied in 2004 waren:

1. Gemeentelijk monumentenbeleid

Belangrijkste wapenfeit was het feit dat de gemeente Montfoort een budget voor Gemeentelijk monumentenbeleid heeft goedgekeurd. Hoewel het geldbedrag nog beperkt is, is de werkgroep erg tevreden over dit resultaat. De monumentennota en bijbehorende subsidienota zal in het eerste kwartaal van 2005 volgen.

2. Objecten

Door middel van het inspreken in raadscommissievergaderingen, gemeenteraadsvergaderingen en het opinievormend schrijven in de media betrokken geweest bij:

- plannen ontwikkeling Gezondheidscentrum aan de Mannenhuysstraat
- plannen appartementengebouw Schoolstraat
- eerst sloopaanvraag en vervolgens de discussie omtrent het instorten van het monumentaal pand Hoogstraat 55-57
- plannen RK pastorie Montfoort
- noodslachtplaats Linschoten

Hoogstraat 55-57,
Montfoort

3. Mediauitingen

In de media zijn in 2004 13 artikelen verschenen waarin de SHK- werkgroep zich opinievormend heeft gemanifesteerd. Daaronder is een drietal langere, geheel aan de mening van SHK gewijde artikelen: "De armoede van de welvaart", "Kansen en bedreigingen voor historisch Montfoort" en "Bezorgdheid monumentale panden centrum Montfoort". Bij de meeste onderwerpen die de historie aangaan wordt de werkgroep om haar mening gevraagd door de media

Tegenover deze oude huisjes aan de Schoolstraat in Montfoort beoogt de gemeente een fors appartementencomplex . Historisch verantwoord?

4. Organisatie Open Monumentendag.

In het jaar 2004 heeft Montfoort/Linschoten volwaardig meegedaan met het landelijk programma. De werkgroep was trekker van dit evenement. D.m.v. een gesponsorde full-colour huis aan huis brochure (oplage 5500 stuks) werd de historische thema "Verdediging" flink in het zonnetje gezet. Aan de geschiedenis van Montfoort/Linschoten kon hierdoor weer aandacht worden besteed. Met bijna 500 belangstellenden was het een succes te noemen.

5. Relatie met gemeente Montfoort.

Er is diverse keren formeel en informeel overleg geweest met burgemeester en de wethouder verantwoordelijk voor monumentenzaken om de visie (en zorgen) van de werkgroep onder de aandacht te brengen.

6. Brief aan makelaars

Op het gebied van informatieoverdracht is aan alle in de kernen werkzame makelaars een brief overhandigd met Informatiebronnen cultuurhistorisch waardevolle objecten. Hiermee wordt het de makelaars makkelijk gemaakt door het overzichtelijk bieden van nuttige informatiepunten voor monumentale objecten.

5.5 WERKGROEP WOERDEN/ZEGVELD

Bestuurlijk

Het jaar 2004 was voor de werkgroep Woerden evenals de jaren 2002 en 2003 een druk jaar. Op diverse nota's en plannen moest gereageerd worden.

Aan het einde van het verslagjaar telde de werkgroep 14 leden. Johan van Wichen nam afscheid in verband met zijn verhuizing naar Woensdrecht. Johan verzorgde zes jaar lang het verslag van de werkgroepvergaderingen.

In 2004 hielden we als werkgroep zeven vergaderingen. Daarnaast waren er veel besprekingen in kleine groepjes.

De werkgroep bestaat uit de volgende personen:

Freddy van Arkel	Anne de Goederen
Gert Boelhouwer	Ed van Keimpema
Leo Borsboom	Albert Klaassen
Piet Brak (voorzitter)	Ernst Meijer
Jan Willem Burggraaff	Bert van Mourik
Luc van Dam	Wim van Tuijl
Kees Engel	Toon van der Busse

Open Monumentendag

Het thema van Open Monumentendag 2004 op 11 september was: 'Monumenten van verdediging'.

De organisatie van Open Monumentendag was in handen van de Stichting Open Monumentendag Woerden. De Stichting is een samenwerking van Het Gilde, het Streekarchief, de Stichting Hugo Kotestein, het Stadsmuseum, de Stichts-Hollandse Historische Vereniging, Bibliotheek De Beuk en de VVV.

In de aanloop naar Open Monumentendag werd op 27 augustus in Bibliotheek De Beuk het boek 'Limes en Linie' gepresenteerd. Het boek van de hand van Jan van Es geeft een overzicht van 20 eeuwen verdedigingswerken in het gebied van Oude Rijn en Hollandsche IJssel.

Tegelijk met de presentatie van het boek werden twee tentoonstellingen geopend, één in het Stadsmuseum over de Romeinse Limes en één in Bibliotheek De Beuk over verdediging en de rol van de waterlinie daarbij.

Zoals gebruikelijk waren op Open Monumentendag veel historische gebouwen geopend.

De Stichting Open Monumentendag kan op een geslaagd evenement terugzien.

De werkgroep Woerden stond op Open Monumentendag met een stand in de toren van de Petruskerk. Werkgroepleden fungeerden tegelijk als toezichthouder bij de torenbeklimmingen.

Projecten

Binnenstad

Begin januari 2004 heeft de werkgroep een zienswijze ingediend naar aanleiding van het gepubliceerde bouwplan Hoochwoert en het verzoek om vrijstelling van het bestemmingsplan. Onze bezwaren betroffen de breedte van de nieuwe straten, de plaatsing van de vroegere pastorie in de nieuwe bebouwing en de nieuwbouw langs het Kerkplein op de plaats van Zuijderduijn en Magielse.

Op 14 januari kon de zienswijze in een hoorzitting mondeling worden toegelicht, hiervan heeft de Stichting gebruik gemaakt. In een zienswijze rapportage van de gemeente Woerden van februari 2004 zijn onze drie punten weerlegd; ook de zienswijzen van de overige bezwaarmakers zijn, op een enkel ondergeschikt punt na, weerlegd.

De provincie heeft in juni 2004 de verklaring van geen bezwaar verstrekt. Met betrekking tot cultuurhistorische aspecten en welstandsaspecten stelt de provincie in een commentaar dat de artikel 19

procedure daar niet over gaat, op onze bezwaren is niet inhoudelijk ingegaan. Als monumentenorganisatie stonden we bij de provincie net als bij de gemeente met lege handen.

Vervolgens kwam op 24 juni de vrijstelling van het bestemmingsplan en de bouwvergunning af. De Stichting heeft toen besloten geen bezwaar meer te maken. De cultuurhistorisch interessante panden als Zuiderduijn, Magielse en de kaaspakhuizen waren op dat moment toch al gesloopt.

Voormalige Wilhelminaschool

Andere locaties in de binnenstad waarvoor bouwplannen zijn aangekondigd zijn het terrein van Van Vliet en de plaats van de voormalige Wilhelminaschool aan de Torenwal.

Voor het terrein van Van Vliet is nog geen officieel bouwplan gepubliceerd, voor de locatie Torenwal wel. De Stichting Hugo Kotestein vindt dat het plan aan de Torenwal niet voldoet aan het structuur- en beeldkwaliteitplan.

Het ontwerp vloekt met het kleinschalige karakter van de buurt en de afmetingen van het nieuwe gebouw zijn buiten alle proporties.

De werkgroep pleit daarom voor handhaving en herbesteding van de oude school. De stichting zal bezwaar maken tegen het bouwplan.

Voor het gebied rond de Haven heeft de gemeente een aantal nog nader uit te werken ideeën gelanceerd. De werkgroep zal de ontwikkelingen rond de Haven kritisch blijven volgen.

Het Defensie-eiland is door Domeinen aangeboden aan de gemeente. De gemeente beraadt zich. In 2003 is een stedenbouwkundige visie opgesteld, die uitgaat van inpassing van een belangrijk deel van de bestaande bebouwing in de nieuwe ontwikkelingen. De werkgroep staat hier helemaal achter.

Buurtschap Hooze Boom

In 2001 heeft de werkgroep een studie verricht naar de geschiedenis van de buurtschap Hooze Boom. Deze studie is aan de gemeente en aan de eigenaar, Bouw- en Aannemers-bedrijf Uijterwaal aangeboden.

De eigenaar heeft in 2004 vergunning gekregen voor het realiseren van vier woningen op deze historische plek. De woningen herinneren uiterlijk aan het oorspronkelijke complex.

Eén woning is behouden, de andere woningen zijn herbouwd. De werkgroep vindt het jammer dat zo weinig van het oude gedeelte bewaard is gebleven. Anderzijds is er waardering voor het ontwerp en de ambachtelijke wijze waarop wordt gebouwd.

Bouwplan Breeveld

In 2002 werd de werkgroep geconfronteerd met het bouwplan voor een nieuwe woning in Breeveld tussen de huisnummers 16 en 16a. De werkgroep is het niet eens met dit bouwplan. Een nieuwe woning betekent een verdere verdichting van de boerderijstrook langs Breeveld. In 2003 verleende de gemeente de bouwvergunning. Omwonenden en de werkgroep hebben bezwaar gemaakt tegen het verlenen van de bouwvergunning. Omdat inmiddels de bouw was begonnen heeft één van de omwonenden schorsing van de bouwvergunning aangevraagd bij de voorzieningenrechter. De schorsing werd toegewezen, de bouw werd stilgelegd.

De indiener van het bouwplan stapte vervolgens naar de Raad van State om de bouwstop opgeheven te krijgen. Dit lukte niet. De Raad van State kwam in augustus jl. tot hetzelfde oordeel als de Utrechtse rechtbank: de bouw van de woning past in geen enkele provinciale of gemeentelijke regeling.

Een bodemprocedure bij de rechtbank Utrecht zou definitief uitsluitsel moeten geven. Zover kwam het echter niet. De uitspraken van de rechtbank Utrecht en de Raad van State in de voorlopige voorziening waren voor de gemeente aanleiding in oktober 2004 de bouwvergunning in te trekken.

De werkgroep was blij met deze afloop. Breeveld is een karakteristieke 'boerenbuurt' met een belangrijke recreatieve functie. Nieuwbouw op plaatsen waar tot nu toe geen bebouwing is zou de bestaande landschappelijke waarde ernstig aantasten.

Een tegenvaller is dat onlangs een nieuw bouwplan voor deze locatie is ingediend dat weinig verschilt met het vorige plan. De werkgroep zal opnieuw bezwaar maken.

Gebiedsvisie Honthorst

De gemeente heeft einde 2003 een visie laten maken voor het gebied Honthorst. Het gebied Honthorst grenst aan de Singel en de spoorlijn. De visie bevat onder meer een aantal modellen voor ontwikkeling van vrijkomende terreinen in dit gebied.

Aan de Singelzijde bevindt zich woonbebouwing die op een natuurlijke manier is ontstaan. De huidige bebouwing vormt een karakteristiek lint dat met de bochten van de Singel meeloopt. Stedenbouwkundig is de combinatie water, weg en woonbebouwing op het traject zeer waardevol.

De woonbebouwing vormt een goede visuele afscherming naar het achterliggende te ontwikkelen bedrijventerrein.

Het lint van woonhuizen, die zo'n 60 tot 80 jaar oud zijn, hoort in de plannen opgenomen te worden; sloop moet tot elke prijs worden voorkomen.

De werkgroep heeft in een schriftelijke reactie aan de gemeente gevraagd een nieuwe gebiedsvisie te laten maken waarbij de woonbebouwing langs de Singel gehandhaafd wordt.

Pand Rijnstraat /Plantsoen

In april 2004 werd het pand Voorstraat 90, Plantsoen 1 via inschrijving te koop aangeboden. Het pand met winkel- en woonruimte ligt op een prominente plaats in het centrum van Woerden. Als alternatief werd in de advertenties het oprichten van een nieuw gebouw op deze plaats genoemd. Met het laatste is de Stichting Hugo Kotestein het absoluut niet eens. Het verdwijnen van het huidige, in aanleg 18de- eeuwse, pand zou een ernstig verlies voor de stad zijn.

In de Cultuurhistorische Effectrapportage (CHER) uit 1998 wordt het pand meerdere malen aangeduid als een bijzonder gebouw op een bijzondere plaats. De werkgroep heeft via een brief bij de gemeente steun gevraagd voor behoud van het pand. De oproep heeft in de plaatselijke pers ook aandacht gekregen.

Het pand is verkocht en vervolgens gerenoveerd. Aan de buitenzijde zijn geen wijzigingen aangebracht.

De werkgroep is blij met het resultaat.

Welstandsnota

In februari is na een grondige studie door de werkgroepen Kamerik, Harmelen en Woerden een uitgebreide reactie opgesteld naar aanleiding van de ontwerp-welstandsnota van de gemeente Woerden. De werkgroep Woerden heeft het commentaar voorbereid op het Woerdense deel van de nota. De heer Kuiper van de werkgroep Kamerik heeft de gezamenlijke reactie opgesteld.

In beginsel is de nota een bruikbaar instrument. In de praktijk zijn voor de respectievelijke deelgebieden nog specifieke aanvullingen nodig.

Streekplan

Het ontwerpstreekplan 2005-2015 van de provincie Utrecht is door de werkgroep op enkele punten becommentarieerd.

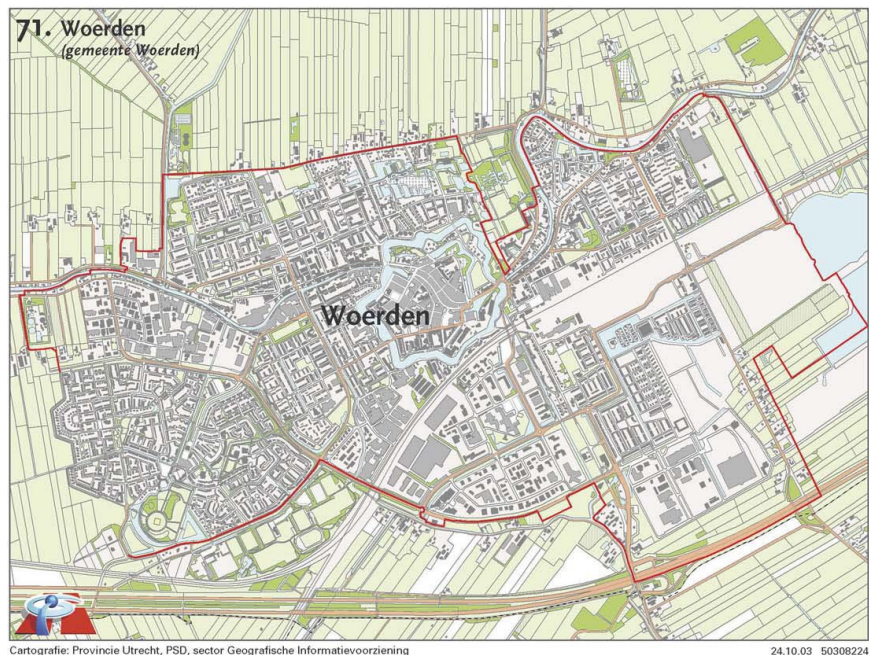
De belangrijkste kritiek betrof de rode contour bij de Wulverhorstbaan en de plaatsing van windturbines langs de A12.

De reactie van de provincie op onze punten was negatief.

Het streekplan is in december 2004 definitief vastgesteld.

Plaatsing van windmolens bij Woerden West is volgens het streekplan mogelijk.

De werkgroep blijft alert.

Tenslotte

Nog heel veel andere zaken stonden in 2004 op de agenda. Voor 2005 is een nieuw activiteitschema opgesteld. Ongetwijfeld zullen daar nog punten bijkomen. De werkgroep blijft zich inzetten voor een mooier Woerden.

5.6 WERKGROEP DRIEBRUGGEN/WAARDER

Bestuurlijk

Aan het einde van het verslagjaar telde de werkgroep 2 leden:
Mieneke Doorman en Arie Boele

Gedurende het jaar 2004 zijn er veel plannen ontwikkeld, die het dorp Waarder een ander gezicht zullen geven.

Het project J. Bijlhof is bijna voltooid.

De plannen voor de bouw in de Kromme Kamp gaan door omdat archeologisch onderzoek niets opgeleverd heeft.

De hoogte van de appartementen zal het zicht op de kerk niet belemmeren, zo is beloofd.

De rondweg rond Waarder en de bouw op de plek waar nu de volkstuintjes liggen staan nog op de lijst.

Naast de A12 is in het streekplan een bedrijventerrein opgenomen.

De zgn. "Maximalocatie" t.b.v. de bejaardenwoningen en de school is ook nog in ontwikkeling.

Bebouwing langs de westkant van het Kerkelaantje wordt alleen uitgevoerd naast de kerk.

De werkgroep is er toch nog ontevreden over.

De sloop van Dorp 6 bleef omstreden. Maar er zou (intern) zoveel aan verbouwd zijn dat het object eigenlijk geen historische waarde meer heeft. Er zal nog veel op de schop gaan in Waarder. Contacten met Hugo Kotestein zijn zeer waardevol.

Hoogeind 50

De eigenaar van een boerderij Hoogeind 50 te Driebruggen heeft ongeveer een jaar geleden te kennen gegeven dat hij het voornemen had het pand met de bijgebouwen te slopen. Op deze plaats moet een landhuis verrijzen. De huidige boerderij is tamelijk uitzonderlijk van aard. Het stalgedeelte staat dwars op het voorhuis. Dit gedeelte van de boerderij dateert uit het eind van de 17^e eeuw en is daarmee een van de oudste bouwwerken in Driebruggen. De Stichting Hugo Kotestein heeft een bezwaarschrift ingediend tegen de sloop van de boerderij. Dit verzoek is helaas afgewezen. Het probleem is dat de boerderij geen formele status als monument heeft in bijvoorbeeld de MIP-inventarisatie. Ook is er geen plaatsing op de gemeentelijke monu-mentenlijst. Deze omstandigheid maakt een bezwaar kansloos. Deze affaire geeft aanleiding tot bezorgdheid ten aanzien van het karakter van het landelijk gebied. Het boerderijlint Hoogeind-Laageind komt steeds meer onder druk te staan.

Wat betreft de plannen van de gemeente Reeuwijk in het gebied ten zuidwesten van de kern Waarder nog het volgende. In de Kromme Kamp moet het zorgcentrum Kerverland komen. Tevens is er woningbouw gepland. De gemeente is zich ervan bewust dat dit gebied mogelijk archeologische waarden bezit en heeft bij de planontwikkeling hiermee rekening gehouden. De kern van de Kromme Kamp zal om die reden niet bebouwd worden. Anderzijds lijken in een ander deel van het plangebied (natuur)historische waarden in het geding te zijn. Volgens de nieuwste plannen zal er een beperkte bebouwing van het weiland ten westen van het Kerkelaantje plaats vinden. Dat betekent dat in de gaten gehouden moet worden of er geen aantasting van het Kerkelaantje plaats zal gaan vinden. Daarnaast zijn er zorgen of de loop van een middeleeuwse veenstroom in het gebied tussen het Kerkelaantje en de Kromme Kamp bewaard zal blijven.

5.7 WERKGROEP OUDEWATER

Helaas staat deze werkgroep momenteel op non-actief i.v.m. te weinig actieve leden. Derhalve in dit jaarverslag geen gegevens van Oudewater. In 2005 zal worden geprobeerd een nieuwe werkgroep in het leven te roepen.

Buiten de oorkonde-uitreiking aan de Woningbouwvereniging Oudewater, in 2004 dus weinig activiteiten in Oudewater, Meer hierover leest u in dit verslag in hoofdstuk 4.

